

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számolt.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Lesz még cigánylakodalom.

Fiume, július 9.

A fiumei kormányzói palota nagyzási hőbortban szenved: azt gondolja, hogy ha a budavári királyi palota üres, neki is üresnek kell lennie, vagy maradnia. Egyébként az efféle paloták szép Magyarhonban akkor is üresek, ha lakják is a gazdáik, sőt az *ürességet* éppen ezzel költöztetik beléjük. Nem akarok azonban tanulmányt írni arról, hogy a főúri palota és a tartalmatlanság testvérek rendszerint, kivált, ha a sokszor aposztrofált palotában olyan szék is legyen, amit megszokottan *sine-cura*-nak mondogatunk.

Arról van azonban szó, hogy a fiumei kormányzói palota most *pro forma* is üres. Ezt jóformán csak egy körülményért sajnáljuk. Nem leng rajta a szép magyar trikolor. Kérdezhetjük azonban tüstént azt is, vajjon mi okból nem tűzik ki rá a nemzeti lobogót akkor is, ha a kormányzót elhívják innen a *haza* ügyei. Oh, mi akkor is tudunk — hállistennek — örüvendezni, ha a kormányzó nélküli is a mi mélyen tisztelt hódolatunkat. Szeretnők tehát, ha az a lobogó *mindig* a kormányzói palotán lengene. Talán nem is miattunk, talán nem is a kormányzóért, hanem egyszerűen a hazáért, amelynek csak akkor lehet módjában örüvendezni a lobogójában, ha ide látogat véletlenül a governatore.

Ugy látszik azonban, ez elmondott panaszok bokros tévedésen alapulnak. Az a nemzeti lobogó nem a hazáért van, hanem a kormányzóért. Ellenkező esetben éjjel-nappal a palota homlokzatán hirdetné, hogy Fiume nemcsak a szent korona, hanem a nemzet területe is. (Ez nagy különbség; Horvátország a magyar szent korona területe, de más lobogója van. A külön fiumei lobogó pedig csak *városi* lobogó.) Azonban hiabavaló ez a kesergés. A fiumei kormányzó — mint egy francia császár — azt mondja csak rája: *L'état c'est moi*, s a lobogó csak átvitt értelemben tüzetik ki az állam érdekében.

Nemsokára azonban mégis ott fön fog lobogni a háromszínű lobogó a kormányzói palotán, amelynek olyan mámoros multja van. A japán hadihajók érkeznek ide, a kikötőnkbe Gondolom, nincsen ember, aki meg nem értené, mit jelent nálunk az a szó, hogy hajóraj érkezik. A taraczkok és champagne-ok durrogása mellett azt jelenti, hogy megint itt lesz a kormányzó reprezentálni, felköszöntőt mondani s levérni a lábukról a jó francia pezsgő gyöngyöző habjaival a hős japán admirálisokat, akiknek az orosz ütegek még csak meg se kottyantak. Nos, ez lesz aztán a nap! A diadalmas, a felejthetetlen és a mámoros! És ez mind a nemzeti lobogó színei alatt, amik ilyenkor bő kárpótlásban részesülnek amellet, hogy a friss szellő végre-valahára lerázhassa róluk a kormányzói padlás kegyelmes porát.

Vajjon hol hasíthatják most a dicsőséges japán hadihajók a tenger vizét? Van-e sejtelmük arról, hogy egy kis tengeri öböl partján türelmetlenül várják őket, mert az meghozza a lakatlan kormányzói palotába az életet, amire olyan igen szükség volna erre felé. Mert ez így lesz kétségtelen, hiszen el nem lehet engedni józan fővel egy egzotikus hajórajt Fiuméből! Hadd tudják meg a derék japánok is, hogy a magyar vendégszeretet nem tűri, hogy az idegen józan fővel távozzék, hanem úgy megvédelmezi őket, hogy azt se tudják aztán, mikép botorkáltak innen neki a tengernek, amelynek mérhetetlen útjain idáig elvetődtek.

És jöjjenek csak a szeretett ázsiai testvéreink. Ők nem Nyugat-Europa kényes izlésű népei, akik megiszszák a pezsgőket és aztán — a köpőladát keresik; ők diadalal fordítják vissza a hajók orrát a Sárga-tenger irányába, amelynek partján nemsokára még a kulik is arról tognak beszélgetni, hogy hajh! — csak a mesebeli Magyarországon vannak igazi *mandarinok*.

K. N.

Japán hajóraj Fiumében. E hó végén, mint már jelentettük, egy japán hajóraj érkezik Fiuméba. Ugyanekkor meglátogatja ez a hajóraj Triesztet is. E hajódivízió a japán hajóhad két legújabb hajójából, a „Tsukuba” és „Ikoma” páncélos ezirkálók-ból áll, amelyeket csak nemrég boesátottak vízre Newcastle on Tyneban, Angolországban. A hajók legénységét a mult év végén az európai kontinensen keresztül küldték Japánból Angliába, a hajók átvételére. A hajóraj *Ijuin* ellentengernagy parancsnoksága alatt áll és júniusban a Keleti tengeren, Kielben tett látogatást, ahol Vilmos német császár is megtekintette a japán hajókat és szokása szerint pattogó beszédet intézett a japán tisztetekhez. A két testvérhajó hatalmas hadi alkalmatlanság. 13.750 tonnásak, gyorsaságuk 22,5 tengeri mérföld óránként és 25.000 lóerejű gépekkel vannak ellátva. Mindegyiken 4 darab 30,5 centiméteres, 12 darab 15 centiméteres és 12 darab 12 centiméteres ágyu van. A hajóraj látogatása az Adriai tengeren elsősorban Fiuménak, még pedig az itteni torpedógyárnak szól, mert *Ijuin* ellentengernagynak az a megbízatása, hogy tüzetesen tekintse meg a gyárat. Együttal fölveszik itt a hajók a japán haditengerészet számára rendelt torpedókat is. Ezután néhány napra Triesztbe és Velenczébe megy a hajóraj és augusztus elején a Szezei-csatornán keresztül hazaindul. Ez az első eset, hogy japán hadihajók látogatnak el magyar és osztrák kikötőkbe, épp ezért nagy érdeklődéssel tekintenek tengerészeti körökben a két hajó jövele elé, amelyek már a rajtuk alkalmazott technikai újításoknál fogva is kiválóan érdekesek.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A horvát válság.

Az obstrukciót folytatni fogják.

Zágráb, jul. 9. A horvát-szerb koalíció végrehajtóbizottsága elhatározta, hogy a parlament összeülése után *folytatni fogják az obstrukciót.*

Mérenylet a magyar feliratok ellen.

Csáktornya, jul. 9. A varasdi vasúti állomáson egy horvát borbély *le akarta szaggatni az épületről a magyar feliratokat.* Egy rendőr észrevette és le akarta tartóztatni a merénylőt. A borbély ellene szegült, mire a rendőr kardjával súlyosan megsebesítette.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 9. A képviselőház mai ülésén *Nivay* Lajos elnökölt.

A Ház véglegesen igazolta *Ivánka* Imre zirczi mandátumát.

Ezután elfogadták harmadszori olvasásban a legutóbbi ülésen letárgyalt törvényjavaslatokat.

Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár röviden nyilatkozott a szénkérdésről. Elmondta, hogy a szénbányák kikötötték, hogy sztrájk esetén a jövőben egy évre felmondhassák a szerződést.

A kérvények tárgyalásánál *Mezőfi* Vilmos az egyesülési jog törvénybe iktatását sürgette.

Végül *Olay* Lajos sürgős interpellációt terjesztett elő a budapesti gázgyár megvásárlása ügyében.

Ezzel az ülés véget ért.

A kiegyezés.

Bécs, július 9. A magyar és osztrák miniszterek ma délelőtt folytatták a kiegyezési tárgyalásokat, amelyeken a szakreferensek is résztvettek. Déli egy órakor megszakították és délután újra folytatták a tanácskozást.

Bécs, jul. 9. A kiegyezési tárgyalásoknál a két kormány *választott bíróság* felállításában egyezett meg. Azt hiszik, hogy ez sok bajnak elejét fogja venni.

Irodalmi vád Mikszáth Kálmán ellen.

Budapest, július 9. *Mikszáth* Kálmán ellen a „Filológiai Közlöny”-ben az a vád jelent meg, hogy *Jókai* Mórról irt életrajzának egy részét *Négyesy* László tanárnak *Jókairól* irt életrajzából vette át. *Mikszáth* most kijelenti, hogy ő

könyvében sokféle adatot használt föl, de kerekén visszautasítja az ellene emelt vádat, amely annak a legújabb áramlatnak a folyománya, amely a magyar írók agyonütésére törekszik.

Vizsgálat Ujpest városa ellen.

Budapest, jul. 9. Pest vármegye alispánja vizsgálatot indított Ujpest városa ellen, mert az a gyanu merült föl, hogy a város által fölvetett két milliós kölcsönt nem fordították rendeltetése czéljaira. Zsoldos János városi főjegyzőt állásától fölfüggesztették.

Nyáry Rezső gróft szabadsábra helyezték.

Budapest, július 9. A büntető törvényszék vádpancája ma szabadsábra helyezte a kis leányok megrontásával vádolt Nyáry Rezső gróf főrendiházi te-rembiztost, aki kijelentette, hogy ügyét tisztázni fogja.

A fiumei magyarság.

Fiume, július 9.

Már régen halom rebesgetni — s ma már olvasom is, — hogy a fiumei Lloyd be-adják a kúcsot. Megszűnik tehát vele az egyedül valamire való volt magyar egyesület, amely azonban semmi néven nevezendő szol-gálatot nem tudott tenni sem a városnak, sem pedig önönmagának. A legkevesebb, amit te-hetett volna magának az, hogy életbenmarad, de ezt még a szubvenzióknak éltető elixir-ként való bejeje fec-kendezése révén se tudta elérni. Ilyen körülmények között jobb is, ha nem él. Fiumében magyar egyesület, mert az nemhogy gyarapítana erőket, sőt még fo-gyaszta is. Egyesület, mely nem alkot semmit, csak emészteni tud. Amilyen akárhány akad, s amilyenek a megszűnése a közelben ha-tást elő sem idéz.

A fiumei Lloyd kimulása mégis bántja a lelkiismeretünket, mert elvégre magyar egyesület volt s a pusztulása azt látszik bizonyítani, hogy ez a város nem nyújt jó talajt a magyarok tömörülésének. Ezt az állítást azonban tagadom s még a fiumei Lloyd száználmas helyzetével sem engedhetjük bizonyítani, mert ez a jelen-ség egyebet nem, csakis azt tudja bizonyí-tani, hogy *kasztokra szakadtan nem lehet itt nekünk, magyaroknak boldogulni*. Egy olyan egyesületet kellett volna már régen meg-al-kotni, amely magához ölelné a fiumei magyar-ságot, társadalmi állástól teljesen eltekintve. Volt már erre kísérlet; akarat is megvolt hozzá, csak a *kivétel* kérdésében jutottak zá-tonyra, amit rendszerint a felmerült zavaros politikai kérdések okoztak.

Hogy a Lloyd bukását oly egykedvűen nézik és pertraktálják, az nem vigasztaló, sőt szomorú dolog. Arról már igaz, hogy lehet gondolkodni: mivel mentjük meg ezt a ve-szendő egyesületet? De őszintén megvallva, kár volna ezen fáradni, mert nagyobb baj volna, ha sikerülne, mint nem.

De viszont arról érdemes elmélkedni, hogy mi uton-módon lehetne ebből a pusztuló egyesületből — amelyet a fiumei magyar kereskedővilág alkot — egy egészen új ma-gyar egyesületet formálni, az egész fiumei ma-gyarság belevonásával? A feladat az lenne tehát, hogy a tönkrement egyesület keretét

egy nagyobb új kerettel megtágitanók s új erőkkel támogatva, a Lloyd oszlopai egy újabb magyar hajlékot alkotnának. Ebben a formában még azt a kérdést is megoldhatjuk, hogy mint alkossuk meg — ha mulhatatlanul szükséges — a fiumei magyar kereskedelmi egyesület, ezek érdekeinek támogatására. Egyszerűen úgy, hogy a kérdéses egyesületben állítanánk ezeknek egy alosztályát. Ha ez a terv kivihető és sikert ígérő, megérdemli a fáradságot, amit reá áldozunk; ha pedig csakugyan nem, legyenek ezek a bucsusza-vunk az omladó Lloydhoz, amelytől nagyon sokat lehetett volna várni, de semmi hozzá fűzött reményt nem tudott beváltani.

Iródiák.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart”, Fiume egyetlen magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként reggel hat óra-kor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre pos-tán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fiumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják házhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadóivatala
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— Az „Elisabeth” utja. A haditenge-részet parancsnokságához érkezett távirati je-lentés szerint az „Elisabeth” hadihajó e hó 7-én Milóba érkezett. A hajón semmi baj.

— Községi választások Lovraná-ban. A lovranai községi választásokat e hó 10., 11. és 12. napjaira tűzték ki. Ugy lát-szik, a hivatalos jelölteknek nem lesznek el-lenjelöltjeik.

— Az Osztrák Lloyd és a cukor-ipar. Az Osztrák Lloyd kötelezte magát, hogy az osztrák-magyar cukorszállítóknak 1907 szeptember 1-től 1908 augusztus 31-éig Ka-rachi, Bombay, Colombo és Calcutta kikötőkbe Triesztből vagy Fiuméből tonnánként (1000 ki-logramm) 12 shilling szállítási díjat számít a szerződési idő végén fizetendő, tonnánként 6 pencenyi refakciáival. Ládákban szállított ár-ért tonnánként 2 shillinggel több fizetendő. Az osztrák-magyar cukorszállítóknak viszont kö-teleznük kell magukat, hogy az összes cukor-mennyiséget, amelyet 1907 szeptember 1-től 1908 augusztus végéig direkt szállítási szerződések alapján ázsiai kikötőkbe kell szállítaniok, ki-zárólag csak az Osztrák Lloyd gőzöseivel szál-lítatják és a fönt jelzett időszakban minden cukoreladásnál szerződésileg ki kell kötniök, hogy ha az áru Trieszten vagy Fiumén át valamely ázsiai kikötőbe vitetik ki, a vásárló köteles a vásárolt mennyiséget szintén a Lloyd gőzöseivel szállíttatni. A Lloyd minden el-szállítandó mennyiség számára kellő helyről fog hajóin gondoskodni, olyképpen, hogy a hónap 15-éig bejelentett mennyiséget még ugyanabban a hónapban vagy a következő hónap folyamán. — a hónap 15-ike után be-jelentett mennyiségeket pedig lehetőleg a kö-vetkező vagy az ezt követő hónapban szál-lítja el.

Ugyanily feltételek mellett a Lloyd a fönt jelzett időre elvállalja a zsákokt cukor szállítását a többi ázsiai kikötőkbe a kö-vetkező díjtételekkel:

	1000 klgként
Suez, Aden	15 sh. + 5%
Madras, Rangoon	16 „ + 5 „
Penang, Singapore	16 „ + 5 „
Hongkong	18 „ + 5 „
Shanghai	21 „ + 5 „
Yokohama, Kobe	20 „ netto.

Ládákban szállított áruért tonnánként 2 shillinggel több fizetendő.

— Az Austro-Amerikana tőkeeme-lése. Triesztből jelentik: Az Austro-Amerikana tengerhajózási társaság igazgatósága tegnáp-előt tartott ülésen elhatározta, hogy az apr. 11-en tartott rendes közgyűlés határozatai ér-telmében megkezdi a 2 millió korona értékű új részvények kibocsájtását, amelyek az 1907. év január hó 1-én esedékes nyereségben ré-szesednek és a részvényeseknek 240 korona árfolyam mellett kínáltatnak. Az aláírás e hó 15-én ér véget. A Wiener Bankverein vezetése-vel szindikátus alakult, amely a társaságnak az emissziót a fenti árfolyam mellett garan-tálja. Egyben megbízták a Wiener Bankvereint, hogy 2 millió korona értékű társasági obliga-cziót 4 és fel százalék mellett helyezzen el.

— Postagalamb-verseny. A Kolumbia postagalamb sport-egyesület huszonöt éves jubileuma alkalmából július 7-en tartotta jub-láris versenyt Fiume—Budapest között. Első-nek érkezett Jandaurek V. alelnök 189. sz. hárméves kék kovácsolt himje 9 óra 47 perc alatti, másodiknak Sigmund Károly 14. számú négy éves kék himje 10 óra 33 perc alatt, harmadiknak Maloschik Fejencz 187. számú hároméves kék himje 11 óra 08 perc alatt. Versenyben állott 9 állomás, neveztek 165 postagalambot. A versenybizottság tagjai vol-tak: Terey József honvédhuszárnagy, Lang-thaler Ferencz műszaki százados, Gaspartz Geza és Löwe Ernő dr. A verseny ellenszéles időben folyt le.

— Derut a trieszti tőzsdén. Az olaszországi és egyiptomi tőzsdék derutja után most Triesztre került a sor, amelyet a válság eddig megkimélt. A trieszti értékpiaconak a jelentősége kisebb, mint azelőtt volt. A nagy spekulánsok visszavonultak az üzlettől, csak a járadékokból és a biztosító részvényekből kötnék hébe-korba nagyobb üzletet. A trieszti közönség a nagy piacokat keresi föl üzletei-vel, odahaza inkább áruüzlettel és szállító-üzlettel foglalkozik. Az idén azonban a trieszti czégek Egyiptomban és Olaszországban résztvettek mindenféle spekulációs üzletben, amelyeknek az összeomlása a kis trieszti ér-téktőzsdét veszedelemmel fenyegeti. Hozzá-járult, hogy a román biztosító részvényeket igen kis osztalék alapján vásárolták és a részvények hanyatlásával járt, hogy számos értékpapirt kényszer utján kellett lebonyoli-tani. A tőzsde lanyhasága a helyi piacz ér-tekeinek hanyatlását hozta magával, amelyek sorából fölemlítjük a trieszti gázzészvenyt, a trieszti közuti vasutészvenyt, a tengermelleki vasutészvenyt és a trieszti rizshántoló-rész-venyt. A trieszti piacz fönttartása érdekében ottani milliomosok szindikátusba egyesülnek, amelynek a czélja a piaczra dobott papirok összevásárlása, nehogy árfolyamuk még a mostaninál nagyobb mértékben is csökken-hessen.

— Puccini új operái. A római „Gior-nale d'Italia” értesülése szerint Puccini most egyszerre két tragikus operán dolgozik: az egyiknek szövege Mária Antoinette, a másiké az alasciai aranyasók életéből való.

— Hajókatasztrófák. Toulonból jelen-tik, hogy a „Hoche” páncéloshajóna mult éj-jel tűz támadt, amelyet azonban eloltottak. A tűz keletkezésének okát nem tudják. — Viktó-riából (Angol-Kolumbia) táviratozzák, hogy a Hudson-Bay-Company „Mount Roal” nevű gő-zöse, amely a Skeena folyón közlekedik, egy sziklaszorosban zátonyra jutott. Hír szerint az utasok nagy része a szoros egyik szigetére

menekült, néhányan azonban életüket vesztették. Egy későbbi távirat szerint a "Mount Royal" katasztrófája alkalmával a legénység közül öt ember vízbefúlt. Az utasokat megmentették.

Megdézsmált katonai pénztár.

A fiumei hatóság jelentést kapott Raguzából, hogy az ottani Landwehr pénztárát a minap meglópták. Ismeretlen tettesek ugyanis péntekről szombatra virradó éjszakan betörték a Landwehr irodájába, a faból készült pénztárt feltörték s abból 11.000 korona készpénzt emeltek el arany-pénzben. A betörők semmi nyomot nem hagytak maguk után. Két katonát azonban, akiknek az irodában volt dolguk, vizsgálati fogságba helyeztek.

KIVÁNDORLÁS.

Az amerikai magyarság védelme. New-Yorkból írják *Aerenthal* báró az új külügyminiszter, az amerikai magyar érdekek fokozott istapolására utasította egy nagykövetséget, mint a konzulátusokat. Az első dolga az volt, hogy elismertette azokat az erős ellentéteket, melyek Hengermüller báró nagykövet és a magyar kormány között fennállottak. Hengermüllernek sikerült meggyőznie *Aerenthal* bárót s vele a magyar kormányt arról, hogy a nemzeti küzdelem idején a magyar érdekek rovására semmiféle irányban befolyást nem gyakorolt s így *Aerenthal* báró Hengermüllerrel, akihez különben meleg és szoros barátság is fűzi, állásában meghagyta. Hogy a nagykövetség és a konzulátusok minden irányban istapolhassák a már 2 milliónyi amerikai magyarság érdekeit, *Aerenthal* báró elsősorban is a nagykövetségnél és a konzulátusoknál szaporította a magyar hivatalnokok számát. Ma a washingtoni nagykövetségnél egy diplomatán kívül, a többi mind magyar. Magyar a nagykövet: *Hengermüller* báró, magyar a követségi tanácsos: *Ambrózy* Lajos báró és a magyar attasé: *Szentiványi* Mór. A newyorki konzulátus tizenhat hivatalnok közül tizennygy magyar. Magyar a főkonzul is: *Henning O'Connor* báró. És így van a többi konzulátusnál is. A pittsburgi konzulátus élén szintén magyar ember: *Bornemissza* Gyula báró áll; a clevelandi konzul: *Jessensky* Lajos dr. szintén magyar ember és magyar ember a chicagói főkonzul: *Huber* Sándor és a szan-franciscói konzul: *Körbel* Ferenc is. *Aerenthal* báró a magyar-osztrák konzulátusok számát már a legközelebbi időben szaporítani fogja. Az új konzulátusok, illetve konzuli ügyvivősek szaporításával *Aerenthal* báró szintén az amerikai magyarság érdekeit akarja szolgálni. Egyelőre két ilyen konzuli ügyvivőseget szervez és pedig egyet *Buffalóban* és egyet *Johnstownban*. Mind a két város környékén ezer és ezer honfitársunk él. *Buffalói* konzuli ügyvivővé *Nyíri* Jánost, *Johnstowni* konzuli ügyvivővé *Péchy* Bertalant nevezik ki. Az új szellem érvényesülésének következménye már az is, hogy a konzulokat mindenütt ott látjuk, hol a magyarok szociális, kulturális, társadalmi mozgalmairól van szó, és nincs olyan magyar ügy, melyet föl ne karolnának és ne támogatnának ma azokban a hivatalokban, ahol eddig ugyszólván gyűlölt volt minden, ami magyar s ahonnan szegény magyar testvéreinket többször kiűzték, mint meghallgatták.

Az amerikai bevándorlási bizottság Budapesten. Az Egyesült-Államok becsi nagykövete, Francis S. Károly, Dillingham C. Vilmos Vermont-állambeli szenátor, Wheeler R. Vilmos kaliforniai gyáros s nagykereskedő s ezeknek titkárja, Husband W. W. kiseretében tegnapelőtt este Budapestre érkezett. A szenátor s a gyáros mint kiküldöttek az amerikai bevándorlási tanulmányozzák. Az Egyesült-Államok törvényhozása az új amerikai kivándorlási törvény harminczkilenczedik szakasza alapján bizottságot küldött ki az összes világrészekbe az amerikai bevándorlási tanulmányozására. E bizottság tagjai lettek: Dillingham, Latimer C. Asburg, Homel F. Benjámín, Bennet S. Vilmos, Burnett L. János s Crane M. E. szenátorok. Ezeken kívül Roosevelt köztársasági elnök mint ipari és kereskedelmi szakembert Wheeler R. Vilmost nevezte ki a bizottságba, amely előbb Olaszországban járt s onnan Bécsbe utazott az osztrák viszonyok tanulmányozására. Csupan Wheeler vált el tőlük Velenczében, ahonnan *Fiuméba* jött, hogy az amerikai hajózáratokat, a hajóba való beszállásolást s a hatósági eljárást tanulmányozza. *Fiuméből* Bécsbe utazott és a nagykövetel együtt ment a magyar fővárosba. Az amerikai urak tegnap délelőtt Dyer-Chester F. D. Frank budapesti amerikai főkonzullal a belügyminisztériumban s a kereskedelemügyi minisztériumban jártak, hogy bemutatkozzanak *Andrássy* Gyula gróf s *Kossuth* Ferencz minisztereknek, de csak névjegyüket hagyhatták ott, mivel *Andrássy* Gyula gróf zemleni birtokára, *Kossuth* Ferencz pedig Bécsbe utazott. Ezután udvariassági látogatást tettek *Apponyi* Albert gróf kultuszminiszterrel, akit még amerikai utazásából s a békekongresszuson mondott beszédeiből ismernek. *Apponyi* tegnap estére meghívta az urakat a Park-klubba s az amerikaiak a meghívást elfogadták. Az amerikai nagykövet még tegnap este a Tátrába utazott nyári tartózkodásra, a bizottság tagjai pedig néhány napig Budapesten maradnak s megvárják *Andrássy* Gyula gróf s *Kossuth* Ferencz miniszterek megérkezését. Az amerikai bizottság nem az európai államok kivándorlását, hanem az Amerikába való tömeges bevándorlás okait s az Amerikába való beözönlés kuforrásait tanulmányozza. Egyszermind megismerni óhajtja az egyes államok kormányainak javaslatait, panaszait az amerikai bevándorlással s bevándorlókkal szemben követett ellenőrzés s egész eljárás dolgában. Tapasztalataikról az amerikai törvényhozásnak beszámolva, a törvényhozás intézkedik majd arról, szükséges-e az Amerikába való bevándorlásról, ellenőrzésről, az ottani hatóság eljárásáról, a bevándorlók elhelyezéséről újabb törvényt hozni s az amerikai bevándorlási újabb keretekben szabályozni. A bizottság tagjai holnap a belügyminisztérium kivándorlási osztályában dolgoznak. A belügyminisztériumban *Kertész* Gyula miniszteri osztálytanácsos, *Bajza* Aladár kivándorlási felügyelő s *Aldassy* dr. segédtitkár szolgálnak a szükséges felvilágosítással.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a "Globus" hírlap-elárúsító üzletben, Vinc. de Domini-utca — A m. kir. dohánygyártörszében, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőr üzletében, Deák-Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápáry. — Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban („Unio"-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)

A szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
„Unio" könyvnyomdai műintézet.

CIGALE tengeri fürdő LUSSINPICCOLO mellett.

PROSPEKTUS KIVÁNATRA.

A FIUMEI KERESKEDELMIBANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

terít meg mátol kezdve feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Lakatostanonczul

felvétetik két fiu Csernyus István épület-lakatosnál, Via Serpentina 16. szám.

FIGYELEM!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

pecsétes és vaktükröket

minden nagyságban teljesen újalakított.

Számos elismerő és ajánló levél.

Csak rövid ideig tartózkodom *Fiumében*.

Senki el ne mulassza tehát hibás tükröt mielőbb kijavíttatni. Levelezőlap útján tett meghívásra szívesen jelentkezem.

Számos pártfogásért esedez
Ballabán Leo,
Fiumara S.

MIRAMAR

Nagyszálló Qirkvenicán

Nyári és téli üdülőhely

és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton, a fürdő közelében fekszik.

Modern berendezés. —

Kávéház és étteremmel. —

Lift — villanyvilágítás —

Olvasó terem. —

Hidegvízgyógyintézet —

— Meleg házi fürdők. —

Figyelmes kiszolgálás
Mérésékelt árak

Szép irással

bíró czimirók kerestetnek. — Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

A Fiumei Népbank Részvénytársaság

Fiume, Via Andrássy 1. szám, I. emelet,

elfogad takarékbetéteket takarékkönyvecsékre, tiszta 4% kamatozás mellett.

„OLIMPO“ Cantrida Szoba és czimerfestő

CINEMATOGRAF

Via Germania 11. sz. Braida.

Naponta előadások d. u. 4 órától kezdve.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 10-ig.

Rendkívül érdekes képek.

Kiváló Ujdonságok:

A rendőrség kutyái.

A megtámadott kocsiposta.

A durezás tju stb. stb.

Belépti díj:

I. hely 40 fill. II. hely 20 fill.

Katonák és tíz éven aluli gyermekek a felét fizetik.

A magyarok legkedveltebb pensiója és étterme a

SLATINA

étterem és pensio

ABBAZIÁBAN

szemben a Slatina fürdővel.

Gyönyörű árnyas kert. — Kiváló konyha

Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Friedrichshof

szálloda és penzió

Villa Heim - ABBAZIA.

Gyönyörű árnyas kert és bekerített saját tengeri fürdővel.

Modern berendezés. — Egész éven át nyitva.

Tulajdonos: HEIM F.

a Rímei Deák szállónak 20 év óta tulajdonosa.

Használt és új Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Elsőrangú divatszabászat

Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria 1. sz. Zmaies-ház.

Készít:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.

Mérsékelt árak. — Kifogástalan szabás.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő tábláskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

fürdő és vendéglő.

Mezőnyilt május 21-én.

Bérletjegyek, melyekbe a villamos és az omnibusz használata bele van értve, valamint egyes használatra érvényes jegyek kaphatók úgy a villamos kocsik kalauzainál, mint a fürdő pénztáránál.

Omnibusz csatlakozás minden villamos kocsihoz.

Tisztelettel

Mittel Alajos

fürdőtulajdonos és vendéglős.

Magyarok itt találkozzunk!

Kovács J. magyar vendéglője

ABBAZIA

a Bellevue és Auge Gottes között.

Hideg és meleg étkek.

Frissen csapolat sör.

Mérsékelt árak.

KOVÁCS-BRUN K. EMIL Rudovits penziója

A fürdő központján, a Curparkkal szemben.

Déli fekvés. Lift. Fürdők a házban.

Az elsőkelő magyarság találkozó helye

Minden kényelem!

TELEFON 26. SZÁM.

vállalat.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt czimer-, szobafestő és mázoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és díszletfestést, mázolóást a legegyszerűbb kivitelől a leggazdagabbig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-czímablák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mély tisztelettel

Kurz Frigyes és tsa

Via del Pino 9. szám.

Pension Jeanette

LOVRANA.

Elsőrangú ház a moló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.

Balkonos szobák tengeri kilátással.

Saját tengeri fürdő. Mérsékelt árak. Kiváló konyha.

Magyar tulajdonos: Ódor Kálmán.

Bristol Pensió

Riviera Pensió

LOVRANA.

Gyönyörű fekvésű épületek, szép kertekkel. Szobák tengeri kilátással. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak.

--- Minden szükséges kényelem. ---

PROSPEKTUS.

„ELEKTRA SZALON“

(Mozgófényképek).

(Corso 14. szám, szemben a postaépülettel).

1907. június 29-étől július 10-ig

Kitünő új műsor.

Állandó előadások.

Hétköznapokon d. u. 5—10-ig.

Vasárnapokon d. e. 10—1-ig és

d. u. 1/2—11-ig.

Belépti díj:

hely 50 fill., gyermekeknek 10 éven

alul 30 fill. II. hely 20 fill., gyermekeknek 10 éven alul 10 fill.

LOVRANA

(Abbazia mellett)

≡KÖNIGSVILLA≡

elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.

Elegáns szobák, gyönyörű tengeri kilátással.

Kiváló konyha.

Magyarok kedvenc lakhelye.

Tulajdonos: HERMANN TERÉZ.

Tivoli Szálloda és Pensio

lőrci-ben, Abbaziától 10 percrenyire

Gyönyörű, kiránduló hely uszonátra.

Naponta friss halak, magyar gulyás és

sült liba.

Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.

☛ Jutányos árak. ☛

Tulajdonos: Barth G. E.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett. —

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvíz, oalettzikkék és szepitoszerek, stb. stb.

Gyógymaszázásokra

ajánlja magát Czirkvenicza és környéke részére

Eisenmenger Fritz

okleveles masseur, a délutáni órákban.

Lakik: Miramar szálló, Czirkvenicza.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

— iumei főraktára. —

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kiváló sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládákban.

☛ Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. ☛

— Bárhova házhoz is történik szállítás. —

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — A „Salamon“-féle cukrárszda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria palota, Riva Szápáry).